

LIE TU VA

NR. 40 (566) S. PAULO — BRASIL — 1965 M. SPALIO — OUTUBRO 7 D. — XVII METAI

Plačiamame Pasaulyje

Brazilijos ambasadorius Š. Amerikoje gen. Juracy Magalhães nuo spalio mėn. 7 dienos atleistas iš savo pareigų. Spėjama, kad jis bus paskirtas vidaus reikalų ministru.

Italijos Respublikos prezidentas Giuseppe Saragat, lankdamasis Brazilijoje, oficialiai pakvietė Brazilijos Respublikos Prezidentą maršalą Castelo Branco aplankyti Italiją. Brazilijos Prezidento vizito data bus nustatyta vėliau.

Varšuvoje, prle užtarų durų prasidėjo politinė byla prieš žymų Lenkijos rašytoją Jan Nepomuceno Miller, kuris kaltinamas rašymų straipsnių, nepalankių lenkų komunistinei valdžiai Londono lenkų spaudoje.

Iš Romos pranešama, kad pagal paskutinius statistikos duomenis šio miesto gyventojų skaičius pakilo arti 2.500.000. Prieš šimtą metų Romos gyventojų skaičius nesiekė nei 200.000.

Iš Rio de Janeiro pranešama, kad Rytų Vokietija, Vengrija, Čekoslovakija, Lenkija, Jugoslavija ir Bulgarija prekyboje su Brazilija yra skolingos pastarajai virš 40 milijonų dolerių.

Lietuva Dabar

LAIŠKAI IR SIUNTINIAI — KOMUNISTAMS RAKŠTIS

ST. RŪKIENĖ,
buvusi Sibiro tremtinė

Lietuviai turi daug giminių ir pažįstamų užsieniuose ir su jais susirašinėja. Lietuvon ateina ir iš užsienio daug laišku ir adresatai juos gauna. Bet pasitaiko, kad vienas kitas laiškas ir prapūlia. Atsiduria kur reikia. Kartais praeina laiškas į užsienį ir nepatiktin tas. Kartais pasitaiko, kad laiškas būna sutrauktas ir vietomis užtepti, kad negalima perskaityti. Paskutiniu laiku išbraukimų jau nebuvo.

LAIŠKAI NEPAGEIDAUJAMI

Gaunamus iš užsienio laiškus sovietų valdžia tikrina, fotografuoja ir kopijas sega asmeniškose bylose. Man

«General Electric do Brasil S. A.» firma ruošiasi gaminti Brazilijoje pirmuosius elektrinius lokomotivus (garvežius). Jų gamybai bus naudojama beveik visa vietinė medžiaga. Tik maža dalis įvairių lokomotivų dalių bus importuojama iš užsienio.

Žinomas Sovietų Rusijos atominis šnipas Karl Fuchs, kuris dabar randasi komunistinėje Rytų Vokietijoje, pareiškė, kad Vakarų Vokietijos pramonė yra tiek aukščiau išvystyta, kad ji kiekvienu momentu galinti pradėti gaminti atominės bombas, reikalui esant.

Brazilijos Respublikos Prezidentas Castelo Branco šiomis dienomis atidarė naują sintetinės gumos fabriką arti Pernambuco estado sostinės Recife. Naujas fabrikas yra vienas iš moderniausių tos rūšies fabriku visame pasaulyje. Fabrikas gamins kasmet apie trečdali visos Brazilijos suvartojamos gumos.

Anglų dienraštis «Observer» skelbia, kad Italijos komunistų partijos vadovybėje vyksta dideli kiverčiai. Partijos vadovybė suskilusi į dvi dalis, daro viena prieš kitą visokias intrigas.

Išvažiuojant pareikalavo dukte s laiško ir jo negražino. Matomai, lygino rankraštį su turimomis kopijomis ir dėl visko pasiliko. Tuos žmones, kurie turi užsienio kraštuose giminių ir su jais susirašinėja, komunistinė valdžia skaito nepatikimais. Tokiems neduoda geresnio darbo, registruoja ir sek. Lietuvos vyrai paimiti į kariuomenę yra rūšiuojami. Kurie turi užsieniuose giminių, jų nepalieka tarnauti Lietuvoje. Tokių nepriima į laivyną ir aviaciją. Jie plačiai išmėtomai po visą Sovietų kraštą. Dažnai nubloškiami Sibiro darbu batalionus. Besimokąs jaunimas irgi tu

Sovietų Rusijos komunistų partijoje kyla nauji nesuipratimai dėl žemės ūkio politikos nepasisekimų. Pašalinus iš valdžios Nikitą Chruščiovą naujiems sovietų vadovams iki šiol irgi nepasisekė pagerinti ūkio padėtis. Eina gan daigai apie galimus pasikeitimus sovietų valdžios viršūnėse.

Kiniečių komunistų grasinimai Indijai ir kariuomenės dalinių koncentravimas jos pasieniuose privertė Sovietų Rusiją įspėti komunistinę Kiniją dėl jos agresingos politikos, kuri reiškianti ne ką kitą, kaip aliejaus pilimą ant ugnies. Ar kiniečiai komunistai atsizvelgs į sovietų įspėjimus, tuo tarpu dar neaišku.

Lapkričio mėnesio pradžioje į Braziliją atvyks Š. Amerikos senatorius Robert Kennedy, tragiškai žuvusio amerikiečių prezidento John Kennedy brolis.

ri bėdos su tais užsieniečiais. Stojant į aukštąsias mokyklas būna konkursiniai egzaminai. Firmenybę turi komjaunuoliai ir moksleiviai su «švariomis» biografijomis. Įrašys, kad užsienyje yra tėvai ar kiti giminės ir nepriims į universitetą. Vienos mergaitės Kauno Medicinos instituto nepriėmė tik todėl, kad ji buvo tremtinė. Tokius dalykus išdarinėja instituto direktorius prof. Januškevičius.

Prieš trejus metus eilė žmonių Kaune buvo tardomi, nes jie iš užsienio gaudavo laiškus. Iškviestuosius kamantinė j: «Su kuo susirašinėji? Kas jie tokie? Kam susirašinėji? Niekas nesuėmė, bet patarė nesusirašinėti.

Stalino laikais už gautą iš užsienio laišką vieną leningradietę ištrėmė į Sibirą. Su ja asmeniškai kalbėjau. Ir tai ne vienas atsitikimas.

Tiktai Lietuvos kolūkietis nebijo susirašinėti su užsieniu. Nebijo ir siuntinių gauti. Kad tik daugiau. Jam jau nėra ko nustoti, todėl jis ir yra drąsiausias.

Lietuvos gyventojai legaliai negauna iš užsienio nei laikraščių, nei knygų. Jei tokia literatūra ir siunčiama, tai ji užkliūva kontrolėje. Mačiau tiktai komunistų laikraščius «Vilni» ir «Laisvę».

Oficialiai yra platinamas žurnalas «Amerika». Tai pa-

Popiežius Jungtinėse Tautose

Praėjusį pirmadienį Šv. Tėvas pasakė pusės valandos kalbą Jungtinėse Tautose, New Yorke, kalbėjęs 50 min su prezidentu Johnsonu, atlaikė mišias Stadijone, apžiūrėjo pasaulinę parodą ir prieš vidurnaktį išskrido Romon.

Šv. Tėvas buvo labai šiltai sutiktas. Daugiau apie tai bus kitame «M. L.» numeryje.

Prisiminimai apie I-ji Pasaulio Lietuvių Kongresą

Stasys Vancevičius
(pabaiga)

Pas A. Bružą kalbėtasi įvairiais užsienio lietuvių ir Lietuvos spaudos reikalais.

Kongreso metu tuometinis Lietuvos užsienio reikalų ministras p. Stasys Lezora (tada dabar Diplomatinės šefas) vieną dieną priėmė užsienio lietuvių žurnalistus, kuriems plačiai papapakojo apie Lietuvos politiką Klaipėdos krašte ir apie Lietuvos Vokietijos santykius. Kaip žinome, Lietuva buvo bene pirmoje vokiečių nacių auka Europoje. Tuo metu vokiečių naciai gyvai varė priešvalstybinį darbą Klaipėdos krašte su tikslu atplėsti jį nuo Lietuvos ir prijungti prie Vokietijos.

Lietuvos Respublikos tuometinis Prezidentas Antanas Smetona vieną pavakarį priėmė visus kongrese dalyvavusius užsienio lietuvių žurnalistus ir žymesniųjų Lietuvos laikraščių atstovus, kuriems prezidentūros rūmuose buvo surūšiuotos vaisės. Ta proga Respublikos Prezidentas priminė, kad lietuvių spaudos reikšmė išsivijoje yra labai didelė. Tautinės sąmonės ugdyme ir lietuvių išlaikyme.

PASKUTINIOJI KONGRESO DIENA

Pasaulio Lietuvių Kongresas pasibaigė rugpjūčio 17 d. Paskutiniame kongreso posėdyje buvo priimta visa eilė nutarimų bei rezoliucijų. Buvo pareikšta nuoširdi padėka

gal šalių susitarimą. Bet komunistams nepatinka, jei kas tą žurnalą perka ir skaito.

SIUNTINIAI IŠ AMERIKOS — RAKŠTIS AKYJE

Dėl siuntinių gavimo kartais irgi priekaištaujama. Buvo vieno rajono mokytojų konferencija. Vienos vidurinės mokyklos direktorius iškėlė klausimą, kad esą mokytojų, kurie gauna siuntinius iš užsienio, sovaziavime dalyvavo ir vykdomojo komiteto atstovas. Jis paprašė kalbėti aiškiau ir pasakyti tų mokytojų pavardes. Padaryta išvada, kad tokie nesusipratusiems piliečiams, kurie teršia tarybinę santvarką, nėra vietos mokytojų tarpe. Čia pat pasiūlė jiems paduoti pareiškimus paštraukti iš darbo. Bu-

Lietuvos Vyriausybei ir Lietuvos visuomenei taip nuoširdžiai parėmusiems kongresą. Jis užbaigtas Tautos Himnu.

ŽURNALISTŲ KONFERENCIJA

Po kongreso, rugpjūčio 20 d. Klaipėdoje ir Giruliuose įvyko pirmoji pasaulio lietuvių žurnalistų konferencija, kuriai pirmininkavo «Elt s» direktorius Pranas Dailėdė ir sekretoriai teko man Konferencijoje buvo svarstomi užsienio lietuvių spaudos reikalai. Lietuvos žurnalistų bendradarbiavimas su užsienio lietuvių spauda ir užsienio lietuvių žurnalistų bendradarbiavimas su Nepriklausomos Lietuvos spauda bei kiti klausimai Konferencija priėmė eilę rezoliucijų bei nutarimų. Buvo nutarta įsteigti pasaulio lietuvių laikraštinių sąjungą, kurios įstatų projektą paruošti buvo pavesta Lietuvos Žurnalistų Sągos Valdybai.

Konferencijoje, be užsienio lietuvių žurnalistų, dalyvavo visa eilė Lietuvos žurnalistų, laikraščių redaktorių ir rašytojų.

LIETUVOS NELAIMĖ

Vos ketvertai metų praėjus po Pirmojo Pasaulio Lietuvių Kongreso ir pradėjus vykdyti jo nutarimus, 1939 m. rugsėjo 1 d. prasidėjo II-asis Pasaulinis Karas, kuris galutinai atskirė lietuvių išsivius nuo (pabaiga 6 pusl.)

SPALIO 10 PRASIDEDA PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI!

Nuzudytas Zigmas Domeika, buvęs Venecuelos Lietuvos Bendruomenės pirmininkas

CARACAS. — Visa Venecuelos lietuvių bendruomenė buvo pritenkta rugs 6 d. pasklidusios žinios, kad Sears Roebuck įmonės automobilių kieme, Caracas, nužudytas Zigmas Domeika, Lietuvos Bendruomenės Caracas apylinkės pirm. ir pastaruosius trejus metus buvęs Venecuelos Lietuvos Bendruomenės pirmininkas.

Žudikas pasidavė policijai, ir tik iš jo prisipažinimų tėra duomenų apie nužudymo aplinkybes ir priežastį. Zigmas Domeika jau 15 metų dirbo Sears Roebuck įmonėje kaip sandėlių vedėjas. Rugsėjo 6 d. j. atvykusį į darbą, automobilių kieme pasitiko prieš mėnesį iš įmonės pasitraukęs venecuelietis darbininkas ir, kaip jis sako, prašė Domeiką pagerinti atestaciją, jam reikalingą kitur darbei gauti. Įmonės administracija pasiūlymams darbininkams atestacijų neišdavė. Domeika matyt, buvo jam davęs savo parašytą atestaciją, bet darbininkas buvęs jį nepatenkintas, norėjęs gauti geresnę. Antroje, Domeika nesutikęs ir išsitaręs, kad negi gubernatoriaus pareigoms rekomenduojamas darbininkas dėl to su pykęs, išsitraukęs peilį ir smogęs į kaklą. Žaizda mirtina: perplauta arterija.

GIL'S PĖRgyVENIMAS

Venecuelos lietuvių Bendruomenė ypač Caracaso miesto kolonija Z Domeikos netekimą, ypač netekimą tokiu būdu, gi tai pergyvena Pastaruosius šešerius metus Z Domeika buvo Caracaso miesto lietuvių visuomeninio veikimo vadovas ir tvarkytojas. Nuo 1962 m. ligi šių metų rugpjūčio vidurio buvo ir Venecuelos Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas (buvo tose pareigose ir anksčiau, maždaug prieš 10 metų). Tik dvi savaitės prieš netikėtą žuvimą įvykusiame suvažiavime iš Krašto valdybos pasitraukė (naujas pirm. — inž. Vladas Venckus). Būdamas krašto valdybos pirmininkas, Z Domeika 1963 m. dalyvavo Pasaulio Lietuvių seime Toronte ir lankėsi Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių kolonijose. Perleidęs pirmą rinkimą krašto valdyboje, buvo pasiryžęs dar daugiau atsieti svarbiausios Venecueloje lietuvių kolonijos, Caracaso apylinkės reikalams.

Zigmas Domeika gimęs Rygoje 1907 m. balandžio 12 d., buvo Lietuvos jūrininkas, mokytojas jūrininkų mokykloje Kaune ir Turku mieste, Suomijoje. Buvo pirmasis gavęs Lietuvos susisiekimo ministerijos pripažintą prekybinio laivyno tolimosios laivininkys

NEW YORKAS Rugsėjo 18 New Yorke įvyko VLIKo ir PLB Valdybų pasitarimas.

Pasitarimui vadovavo VLIKo pirm. V. Sidzikauskas ir PLB Valdybos pirmininko pareigas einąs S. Barzdukas. Buvo išklaustyti pranešimai: S. Barzduko ir V. Sidzikauskos — išsivijus lietuvių veikla ateities perspektyvoje, ar. A. Nasvyčio — VLIKo ir PLB bendradarbiavimas. V. Kamanito — Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso paruošiamieji darbai, J. Staniškio — informacijos reikalai.

Plačiai pasikeitus nuomonėmis pranešimų iskeltais klausimais, pasitarimas vieningai priėmė šias išvadas:

1. Esamoji padėtis reikalauja aktyvinti Lietuvos laisvės kovos pastangas visuose baruose, daugiau dėmesio skiriant pavergtųjų krašto ir išsivijus klausimams, kurių sprendimas sudaro plačią dirvą VLIKui ir PLB bendradarbiauti.

2. Siekdamas laisvųjų lietuvių paveikesnio įnašo Lietu-

tės kapitono diplomą. Buvo Lietuvos prekybinio laivyno laivo kapitonas Vėliau Lietuvos laivyno jūrininkų inspektorius ir Kauno uosto viršininkas Po karo Vokietijoje dirbo UNRA, o 1947 m. emigravo Venecuelon, kur pradėjo Shell Oil Co laivuose kapitonas, o 1950 m. perėjo į Sears Roebuck b. vės tarnybą Caracaso įmonėje.

Palaidotas Caracas kapitane rugs. 7 d. Liko žmona Bronislava, sūnus Jūragis ir posūnis Šliogeris, abu su šeima. Ir kaip šeima, to paties smūgio liko apstulbinta visa Venecuelos lietuvių bendruomenė, (ds)

vos laisvinimo veiklai, pasitarimas sutaria plėsti VLIKo ir P. B. ligšiolinį bendradarbiavimą ir informavimąsi.

3. Pasitarimas vieningai priitaria Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metų Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso programoms ir laisvojo lietuvių jaunimo pastangoms rūpintis Lietuvos laisve ir lietuvių išsivijus ateitimi.

4. Paimformavęs lapkričio 13 New Yorke organizuojamos masinės manifestacijos už Lietuvos nepriklausomybę klausimu pasitarimas vieningai linki tai manifestacijai ir jos organizatoriams kuo didžiausios dėmes.

5. Pasitarimas vieningai konstatuoja, kad laisvųjų lietuvių santykiavimas su pavergtuoju kraštu reikalauja atidumo okupuotos Lietuvos tarptautinei teisei padėčiai. Santykiavimo klausimas bus nuodugnai tariamas kitame VLIKo ir PLB Valdybos pasitarime.

6. Turėdamas galvoje sustiprintą sovietinę propagandą laisvajam pasauliui pristatyti okupuotos Lietuvos bylą kaip galutinai baigtą, pasitarimas kreipia į tai visų laisvųjų lietuvių kuo rimčiausią dėmesį ir kviečia juos dar su didesniu dėmesiu ir ryžtu savo darbu, mokslu, lėšomis ir kitais prieinamais būdais remti Lietuvos Bendruomenės organų ir Lietuvos laisvinimo veiksmų darbus.

ELTA ir PLB inf.

ELTA PRANEŠA:

KU-UFOTOJE LIETUVOJE A SNIČKUS PASIPIKTIŅŠ IŠEIVIŲ «PROPAGANDA»

A Sniečkus, vyriausias komunistų statytinis kiekvieną proga savo kalbose ar straips-

niuose prisimena Vakaruose gyvenančių veiklą laisvinimo srityje. «Komunisto» žurnale (nr. 8), besigėrėdamas Lietuvoje įvesta «liaudies valdžia».

A. Sniečkus apie išsivijus praminė: «Pabėgę nuo teisingumo lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai, susirado prie globotį JAV se ir iš užsienio varo melagingą propagandą prieš lietuvių tautą, žongliuodami demagogiškais 'laisvės' ir 'apsisprendimo' šūkiu. Jie postringauja apie demokratiją, nors jiems mažiausiai tinka net minėti šį žodį». Pažymėjęs kad nepr. Lietuvos laisvės krašte nebuvo demokratijos, toliau Sniečkus, «demokratinių» idealų šalininkas, rašo: «Žmonės, kurie savo laiku paskandino kraujuje Tarybų valdžią Lietuvoje, o dabar tarnauja JAV šulams, piktnasi tuo, kad lietuvių tauta vėl atkūrė ir dabar jau visiems laikams, savo liaudinė tikrai demokratinę Tarybų valdžią».

(E) RUGSĖJO 11 d. iš Vilniaus ir kitų miestų į Lenkiją, Balstogę (Bialystoką) išvyko apie 200 jaunų moksleivių pionierių grupė išvyka pavadinta «draugystės kelio», Balstogėje įvyko lietuvių mokinų surengtas koncertas ir lenkams parodyta foto paroda.

RUGSĖJO vidury Lenkijoje lankėsi Lietuvos prekybos darbuotojų delegacija. Varšuvoje įvyko pasitarimai dėl Lietuvos ir Lenkijos prekių mainų šių metų paskutiniais mėnesiais ir kitais metais. Delegacija aplankė Poznanėje vykusią Lenkijos pramoninių prekių parodą. Kaip pranešė «Tiesa» (nr. 215), ryšium su pasitarimais, į Lenkiją buvo pasiųsta beveik 400 pavadinimų prekių gamintų Lietuvoje, pavyzdžiai.

A Mykolaitis Putinas

SUKILĒLIAI

KOVŲ DĒL ŽEMĒS IR LAISVĒS VAIZDAI 1861-1864

XXII

(tęsa)

Ir jis vėl ėmė pasakoti, kaip rytojaus dieną pasklido mieste visokių keisčiausių gaudžių muštynių metu buvo apdaužyta ir sužėsta nemaža žmonių ir suimta apie dešimt O gaudžių skelbė, kad esama ir užmuštų — ir jų skaičius nuolat augo. Mieste daug kas užsidėjo geluoliu dėl nekaltai pralieto kraujo. Kalbėta, kad naktį minia puls rotušę, vaduos suimtuosius Policija, žandarmerija ir kariuomenė budėjo.

Tuo tarpu raudonieji nusprendė manifestaciją pakartoti vasario 27 d. dar didesniu mastu ir suteikti jai bendratautinio protesto pobūdį. Šimtai agitatorių pasipylė po miestą, ragindami visus rinktis į Karmelitų bažnyčią, į

gedulingas pamaldas. Po pamaldų minia, kas minutę gausėdama traukė vietininko rūmų link. Nė kazokų nagaikos negalėjo jos sulaikyti. Antramini susispietė prie Bernardinų bažnyčios ir užtraukė himną «Boze cos Polskę», Sep tynis kartus kazokai puolė minią ir kiekvieną kartą buvo atmušti akmenimis ir plytgaliais.

Bet štai iš bažnyčios išėjo laidotuvių procesija. Minia prisijungė prie jos. Kazokai, gavę įsakymą nioko nepraleisti pirmyn pastojai kelią ir mušė kiekvieną kas kėsinosi prasiskverbti. Procesijos priešakyje augalotas vyras nešė didelį medinį kryžių ir atitiko taip, kad vyras nuo kazoko smūgio prisi-dengė kryžium. Smūgis krito į kryžių ir jį aplaužė.

Čia kalbėjojats stabtelėjo tarsi suabejojęs:

— Ponai, aš noriu būti objektvus ir turiu pasakyti, kad įvykis su tuo kryžiumi visai yra nupasakojamas: vienai sako, kad kryžius nedaug tebuvo apgadintas, kiti vėl tvirtina, kad jis buvo pusiau perlaužtas. Aš pats, prisipažįstu, to įvykio nemačiau.

— Žinoma, pčiau perlaužtas! — sušuko Jadvyga — Kaip tamsta gali abejoti!

— O aš abejoju, — spyrsi Pianka — Yra liudininkų, kurie sako, kad kryžius buvęs tik apdaužytas. Tik Kristaus erškėčių karūna ir dešimnioji ranka buvusi nukirsta.

Bet Jadvyga priešinosi:

— Visi tvirtina, kad kryžius buvo sulaužytas. Argi tamsta ponas Pianka, nematei šimtų jo atvaizdų — plakatuose, atšaukimuose, medalionuose, ženkleliuose? Jei nemaitei, prašau pažūrėti.

Ji nusisėgė nuo krūtinės ženklelį ir padavė Piankai,

ženkleliu susidomėjo ir ponas Skrodskis su juristu. Ženklelis vaizdavo pusiau perlaužtą kryžių.

— Tai visos tautos kentėjimų simbolis! — sušuko susijaudinusi Jadvyga, net ašara sublizgėjo jos akyse.

Pianka pripažino, kad kaip ten bebūtų buvęs, tas kryžius suvaidino ir ligi šiol vaidina didžiulį kurstomąjį vaidmenį. Paskui tęsė savo pasakojimą, kaip toliau vyko muštynės prie Bernardinų bažnyčios ir kaip tragiškai baigėsi manifestacija siauroje vadinamojo Krokuvos priemiesčio gatvėje. Čia susigrūdę daugybė žmonių, o juos dar spaudė kazokai ir generolo Zabolockio atvestas pėstininkų dalinys. Iš visų pusių, net iš kai kurių langų lėkė į kareivius akmenų ir plytgalų kruša.

— Pats Zabolockis gavo plytą į nugarą! — sušuko Jadvyga, įraudusiais skruostais, spindinčiomis akimis, gyvai prisimindama tas scenas. Juk ir ji pati visa tai matė, besi-

blaškydama su minia, o paskui suspausta vieno namo tarpdury.

Išėjimą iš gatvės užkimo keli vežėjai su savo bričekomis, spūstis dar labiau padidėjo. Kareiviai grūdosi prie kin o minia juos keikė, plūdo, tyčiojosi iš jų, svaidė akmenimis ir kuo pakliuvo.

Zabolockis, pagaliau netekęs kantrybės, prigrasino kad įsakysias kareiviams šauti. Sučerkškėjo užtaisomi šautuvai, bet niekas netikėjo, kad generolas įsakytų šauti į beginklę minią. Zabolockis pakartojo savo grasinimą ir reikalavimą išsiskirstyti. Minia atsakė keiksmiais ir akmenimis.

— Ir štai, ponai, atsitiko baisus dalykas, — pakilęs iš savo vietos, tęsė pasakojimą Pianka. — Zabolockis davė komandą: «ugnis!» Trinktelėjo šūviai, sužvangėjo langų stiklai, žmonėse kilo riksmas ir visi puolė į šalis.

(B. D.)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr. \$ 3.000, visoje P Amerikoje. RĒMĒJO PRENUMERATA Cr. \$ 5.000. GARBĒS PRENUMER. Cr. \$ 10.000. Atskiuro numerio išleidimas Cr. \$30.000 Paskiuro Nr. Kaina Cr. \$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

Kodėl be Radijo?

Taip, kodėl nebeturim liet radijo valandėlių? Jos buvo vienintelės, gyvas ir platesnis mus jungiant, painformuojantis ryšys. Jis pasiekė ir tas vietas, kurias nepasiekia paštas.

Sakoma, kad viena svarbiausių priežasčių buvo koks tai, kada išleistas įstatymas. Jei toks ir buvo, tai dabar vėl galima gauti leidimus, paprašius. Juk kasdien girdim programas įvairiomis kitomis kalbomis. Tat vargiai būtų nenugalimų kliūčių ir mums tokį leidimą gauti

Ilgus metus liet radijo valandėlė veikė vien didžiai gerb. prel. P. Ražaiškos pasiaukojimo dėka. Ne kartą jam teko padengti programos skolas. Bet ar gali mūsų visuomenė o reikalauti visą laiką iš vieno asmens?

Jei stoka lėšų kalta, kad nebeturim savo programos, tai kaip jas suranda Rio de Janeiro lietuvių kolonija, ku

ri, palyginus su S. Paulo, yra tik nykštukas prieš milžiną!

Ta proga vėl tenka apgailėstauti, jog kažkur dingo Pasaulio Liet. Bendruomenės skyrius. Būtų vienas gražiausių ir svarbiausių darbų, kurį jis galėtų atlikti. Deja, atrodo tas skyrius nebeatribus.

Ne mums nurodinėti Brazilijos Lietuvių Sąjungai darbus o visgi peršasi mintis, kad, nesant Bendruomenės, ji būtų naturalus vienet' s radijo išlaikymu rūpintis. Juk Sąjungoje esama sumanių galvų kuri' s bent finansinę pusę galėtų gražiai tvarkyti.

Laukiame mūsų patriotiškosios inteligentijos konkrečių žygių.

Tėvai Jėzuitai ir Mooka

«Jūsų šefas išmestas iš LSB Greit ir jūs būsit išmesti iš Mookos» — pasakė malonusis Jonas Širvydas, aną dieną aplankęs Tėvus Jėzuitus.

«Kodėl jūs neduodate LSB valdybai salės ir kitų patalpų parengimams surengti? Klausia kitas.

Tokiems gandams sklindant reikalinga paaiškinti

1. Labai gerbiamas kapitonas Juozas Čiuvinskas nėra mūsų — Tėvų Jėzuitų — šefas.

2. Ne jis, o jam esant pirmininku LIETUVIŲ SĄJUNGA BRAZILIJŲJE pakvietė T. Jėzuitus į talką lietuviškai visuomenei S. Paulyje. Ji su teikė Jėzuitams palankias darbo sąlygas. Jei te nebūt buvę Tėvai Jėzuitai nebūtų atvykę į S. Paulį dirbuotis. Tam pritarė ir gerb. prel. P. Ražaiškas.

3. Sumanymui pakviesti T. Jėzuitus ir jiems užleisti Dr. V. Kudirkos mokyklos rūmus — tai nubašavo ne kokios «beraštės ir dayatkėlės», kaip kažkas paniekinamai šneka, o dauguma rimtų, veiklių mūsų kolonijos atstovų, kurie ir

dabar tebėra įsitikinę, jog Mookos lietuvių namai yra geros rankose, kad čia dabar yra ilgam laikui užtikrintas lietuviškas darbas ir kad ta nuosavybė nepateks į svetimas rankas, kol ja rūpinsis Tėvai Jėzuitai

Kalbės jog «neduosiu nieko Mookos liet namų kie moi sutvarkyti nes LSB Jus greitai išvarys, o Sąjungai neduosiu nieko, nes ja nepasitikiu», neturi jokio pagrindo

Kokias sutartis kas bedarytų, visada yra galima rasti neaiškumų, jas vienaip ar kitaip aiškinti. Čia tenka dar porą dalykų nušviesti:

1. Daugiausiai šiai LSB valdybai neaiškumų sukėlusius punktus Tėvų Jėzuitų provinciolas T. B. Markaitis atsakė raštu p. Pirmininkui paaiškindamas, kaip Tėvai Jėzuitai juos supranta, ir kaip jų laikysis. Tie paaiškinimai turėtų pateikinti kiekvienai rintai galvojantį žmogų

2. Tikimės, kad LSB valdyba, jausdama atsakomybę savo sąjungos nariams, kaip pati neseniai «M. L.» paskelbė, palaiko glaudų kontaktą su TT Jėzuitų provinciolu, kuris, norėdamas išvengti bet kokių netikslumų, pats sau

rezervavo visų sudarytosios sutarties punktų išsiaiškinti mą ir pakeitimą. O kai ką jis turi atsklausti savo aukštesniosios vyresnybės, kurią sutartį patvirtino.

Priedu žodelį ir dėl p. Čiuvinskio bei kitų asmenų. Man dar nežinoma iš pirmų šaltinių, ar jis yra išmestas iš Sąjungos, ar nėra, nes Valdyba viešai ir formaliai to nepasakė. Gal jis pats išstojo — išgi nežinau.

Kai kas mano jog dabartinė LSB valdyba stengiasi sukritikuoti ir suniekinti visą tai, kas anksčiau kitų daryta, nušalinti iš Sąjungos tuos kurie jai nepatinka. Sunku tai tikėti, Juk Sąjunga viešai paskelbė turinti naujus statusus nors jie dar nebuvo pristatyti visuomenei spaudoje. Vieno betgi galima tikėtis, kad Valdyba tuos įstatus ne tik savo nariams taiko, bet ir pati jų laikosi. Žinoma kitus kritikuoti yra lengviausia veiklos forma. Bet jei kiekviena nauja valdyba kritikuos ir naikins tai, ką padarė pirmesnioji o pati mažai ką pozityvaus teveiks, tai tokios organizacijos laukia liūdna ateitis.

Girdi, Sąjunga iki šiol neturėjusi jokių parengimų Mookos rūmuose. Tai tiesa. Bet jų neturėjo ne todėl, kad Tėvai Jėzuitai būtų nedavę jai patalpų, o kad jai tų patalpų, matyt, dar nereikėjo, nes jokiai parengimui jų nepprašė.

Milžiniškiems gi LSB užsiėjimams tos patalpos yra per mažos. Jas Tėvai Jėzuitai norėjo padidinti ir pritaikyti liet kolonijos reikalmams. Gaila, kad dėl susidariusiu naujų aplinkybių ir visų ramybės dėliai, tenka nuo to atsisakyti Tėvai Jėzuitai jau užpirkto nuosavą žemės sklypą Madre de Deus gatvėje, tik 7 minutės kelio nuo rua Lituania, kur savo prietelių pagalba jie sukurs savą lietuvišką lizdą. Bet dėl to Jėzuitai neapleis nė dr. V. Kudirkos rūmų. Juose vystys ir toliau lietuvišką, kultūrinį, religinį darbą taip kaip sutartyje yra pramatyta. Tačiau nuo visų pagerinimų ir pristatymų, kaip buvo suplanuota ir kurie būtų kainavę apie 70 milijonų kruzeirų, ir paskui, Jėzuitams išeinant, būtų palikę Liet Bendruomenei — teko atsisakyti. Kas dėl to nukeatėjo kiekvienam turėtų būti aišku.

Aišku, t' s ap sunkino labai Tėvų Jėzuitų darbo našta, kuri ir taip nebuvo lengva.

J. Giedrys, S J,

Žygis i Jungtines Tautas

Šiaurės Amerikos lietuviai šiais metais labai įsisiūbavo kovoti už Lietuvos išlaisvinimą, ir parodyti pasauliui, jog mes (ol nenurimsim, iki okupantų nepasitrauks iš pavergtos tėvynės. Bo didingos šventės Čikagoje po jaunimo žygio į Baltuosius Rūmus, po eilės demonstracijų įvairiuose Amerikos miestuose štai dabar vėl rengiamasi masinei lietuvių demonstracijai New Yorke — žygiui į pačias Jungtines Tautas

Žygis įvyks lapkričio 13 d. New Yorke suplauks lietuvių iš visos Amerikos ir artimosios Kanados. Tikimasi virš 30 000 žygiuotojų. Paimta New Yorke demonstracijoms «Madison Gardens» salė, kurioje vyksta masiniai suvažiavimai

Ivykis negalės praeiti nepastebėtas didžios Amerikos ir pasaulio spaudos, radio ir televizijos. Jame dalyvaus ir žymūs Amerikos žmonės iš

Čikagos organizuojami net trys specialūs traukiniai, ku nuvežtų bent 3000 žmonių, kurių didžioji dalis žada būti jaunimas

Žygiui organizuoti susijungė visos lietuvių srovės, organizacijos ir partijos. Tai bus vieningas lietuvių valios pareiškimas viso pasaulio valstybių atstovams, posėdžiaujan tiems New Yorke Jungt Tautų rūmuose. I juos kreipiamasi, ir reikalaujama, ne prašoma, kad padarytų galą prie spaudai Lietuvoje ir kitose Pabaltijo valstybėse

Ar nebūt gera ta proga Brazilijos lietuviams pasiūsti specialų raštą, įgaliojantį kalbėti ir mūsų vardu, o gal dar geriau, pasiųsti įgaliojimus ten esantiems mūsų vaikams ir mergaitėms (p. Mošinskis, Šimonytė ir kit.), kad jie asmeniškai atstovautų Brazilijos lietuvius šitame žygyje.

J. K.

Spalis ir Rožinis

Spalio mėnesį Lietuvos katalikai atžymėdavo kalbėdami kas dieną rožinį. Juk Lietuva Marijos žemė Marija tikinčios Lietuvos liaudies buvo labai mylima Marija turėjo didelės įtakos mūsų jaunimo dorumui. Tos įtakos ji turi ir dabar, ir tai pastebi kiekvienas, kas palaiko su ja artimus ryšius, kalbėdamas rožinį.

Ne tiek yra reikšmingas ir įtakingas pats «Tėve mūsų» ir «Sveika Marija» kalbėjimas, kiek svarbus yra, tai kalbant apmąstymas, įsigilijimas į minimas paslaptis. Jos yra tikra krikščioniško doro gyvenimo mokykla ir paguodos bei stiprybės šaltinis.

Pirmojoje dalyje įsigiliname į džiaugsmingą paslaptis, kurios mums primena Marijos iš inkimą jos artimo meilę. Kalėdų džiaugsmą pasiaukojimą ir paaukojimą Jėzų šventykloje. Tos paslaptys primena ir mūsų išrinkimą, mūsų artimo meilės ir

Dievo tarnybos pareigas, primena reikalą aukotis ir aukoti visą savo gyvenimą. Aukščiau, ir ji pradudus, jėš koti bei rasti ne kur kitur, o šventykloje, sakramentuose.

Skausmingoje dalyje prisimename, jog ir švenčiausių Dievo labiausiai mylimų ir mylinčių kelias yra kryžiaus kelias. Jog žmogus save išgaunti gali tik kryžių nešdamas kurio netauomet netrūks ne didžiausios kultūros laipsnyje. Jos parodo kad kryžius yra nesavanaudiškiausios meilės bei pasiaukojimo ženklas, Tai žmogų paguodžia kentėjimūose. sustiprina.

Garbingojoje trečiojoje dalyje regime, kuo baigiasi kryžiaus kelias — garbingu prišikėlimu, dangū žengimu ir paėmimu, amžinosios laimės garbe. Ir vėl, kiek čia tikinčiai sielai paguodos, kokios šviesios ateities vilčių šaltinis.

Pagaliau Marija Fatimoje

(pabaiga 4 pusl)

M. K. Ciurlionio sukakčiai priartėjus

M. K. Ciurlionio 90 sias gi mimo meties pagerbtiant, didijj menininką gerbia lietuviai išėiviai Vakaruose ir okupuot me krašte. Ryšium su sukaktimi (rugsėjo 22) «Tiesoje» (rugs 12 nr, 215) įdėta me pasikalbėjime su kultūros ministru J. Banaičiu, šis paskelbė būdingą teiginį: esą, Ciurlionio kūryba pradėta vertinti marksistiškai ir tai įvykę sovietiniu laikmečiu iš įvairių pagerbimo būdų paminėtas šių metų pabaigoje rengiamas, Ciurlionio vardu, Lietuvos pianistų konkursas. Jo metu įvyks teorinė konferencija kūrėjo muzikos ir dailės palikimo klausimais, Menotyros mokslų kandidatai A. Savickas ir J. Gaudrimas

parengė spaudai populiary leidinį apie M. K. Ciurlionio kaip dailininko ir muziko kūrybą. Jis leidžiamas lietuvių ir rusų kalbomis. Paruoštas spaudai ir J. Ciurlionytės sudarytas preludų ir fugų gaidų rinkinys. Dar numatytos plokštelės su Ciurlionio muzikos kūrinių, specialūs voškai išskilingas minėjimas įvyko Vlniaus filharmonijos salėje. Įvyko minėjimai Varėnoje, Druskininkuose, Plungėje, Kaune ir kitose vietose. Memrialinės lentos paženklino Ciurlionio gyventus namus Lengrade ir Varšuvoje. Neseniai iš eista muzikologo V. Landsbergio knyga «Pavasario sonata».

Jaunystės AIDAS

Uzia Mūsų Jaunimėlis!

Koks malonus tas ir koks geras vydas apima beskaitant liepos rugpjūčio numerius Š. Amerikos lietuviškųjų laikraščių. Kiek ten aprašymų ir nuotraukų iš Amerikos liet. viškojo jaunimo gyvenimo — mėnesiai (atsiminkim) yra pats vasaros vidurys tenai Atostogų laikas! Tai jaunimo gyvenimas verda kunkuliuoja lietuviškoje stovyklose, o jų yra bent 4 nuolatinės! Dainava kur daugiausiai suplaukia ateitininkai ir «Lietuvos Vyčiai», PRAKO padovanotoji skautų ir skaučių. Putname Nek, Pr. sid. Seserų mergaitėms ir tėvų Pranciškonų Kennnebuckporte; berniukams, Kanada turi bent dvi stovyklas; vieną Toronto. Hamilono apylinkė, kita Montrealis.

Per tas stovyklas pereina keletas šimtų mūsų jaunimo, pradedant pačiais jauniausiais, dar tik pradžios mokyklalankančiais baigiant studentais ir net sendraugiais.

O kai pasiskaitai jų, ty paties jaunimo sugalvojamas programos pramogas, vaidinimus ir kitokias išdaigas, tai supranti, kodėl lietuviškasis jaunimas tas stovyklas taip mėgsta. Čia atsigauna ir jų lietuviškas liežuvis. Čia užsi-

mezga pažintys, čia nejučio mis išsivysto įvairūs talentai čia įsigyjama svarbiausių žinių ir apie Lietuvą ir lietuvišką kultūrą. Čia jaunimas gauna progos pagyventi tartum Lieuvoje ir pasijusti savas, artimas, mielas.

Taip tėvai tas stovyklas parūpijo joms nemažai pinigų sukišo. Vienas kitas su augęs padeda tenai šeiminiškai. Bet visa atostogų stovyklų programa, jų vykdymas yra paties jaunimo rankose. Tai jaunimo respublikos!

Nebetoli ir Brazilijos vasaros atostogos. Kodėl mes negalėtumėm turėti nors vieną 2 savaitių stovyką. Dar geriau būtų keturių savaitių; dvi savaitės pradžios mokyklos vaikams ir dvi gimnazistams. (Studentams irgi būtų naudinga).

Iki p. Vinkšnaitienės iniciatyva organizuojama savalietuviška stovykavietė bus įgyta, reiktų pasinaudoti išnuomojama vietoje. Nepraleiskim šios vasaros be savo jaunimo stovyklos, ir reikia tuo jau pradėti jau ruošti, tiek vietos, tiek tiek jai programą paruošti. Kas to daro imsis? Kas iš paties jaunimo?

Ne Visada Taip Blogai

(MERGAITĖMS)

Kartais tikrai nušvinta saulė. Viskas atrodo šviesu ir gera. Nebijai žmonių, nes jie atrodo geri. Net mama geresnė ir tėtis o draugės tikrai mielos. Plepi sau jom juokauji, raitai fantazijas. Pereini namo — mama pasitinka šypnodama. Pasirodomą nupirksi naują suknelę, kambarėlyje, ant staliuko, randi gėlių

(pabaiga iš 3 pusl.)

pažadėjo kad žmonėms emus vengti nuodėmės ir kalbant kasdien rožančių. Rusijos komunizmo klaidos būsiančios nugalėtos ir pasauliui ateisianti taika.

Kurs tikintysis nenorėtų įsi jungti į tos taikos išmeldimo armiją? Kam galėtų būti per sunku pašvęsti kasdien per šį mėnesį 10 minutėlių su Marija pasišnekučiuoti?

J. Kidykas

puokštę. Turbūt tėtis prisimėnė ir nupirko. Įdomus gyvenimas — galėtum visus mylėti, kiekvieną išbučiuoti JAUTI KAŽKAM DĖKINGUMĄ o gal visiem, nes visi ką nors gera tau linki.

Gal išgertum pieno, ar sunkos? — siūlo mama Jos balsas toks malonus, atrodo, kad ji džiaugiasi tavo džiaugsmu. Tikrai, mama būna labai gera. Pradedi gailėtis savo žodžių, kuriuos vakar jai pasakei.

Bet žodžiai išsprūsta. Nebūtinai iš pykčio. Kartais nori tik atsikirsti. SAVOTIŠKA PAGUNDA DARYTI KITAIP, negu tau sako, liepia, moko pataria. Nebūtinai mamai Nepriitari mokytojai, kritikuoji visus ginčijiesi su draugėm. Savotiškai įdomu, smagu. Aštini liežuvį prieš visus — tegu tik pradeda, tegu užkabina!

— Kam tu su visai ginčij

jiesi? — sako mama. Ji nežino, kad «taip ir reikia» Negi visą laiką tylėsi?

— Sakys, kad esi kaprizinga. Mergaitėi netinka! Būk visiem švelni maloni.

Mama galvoja, kad ginčas nemalonus. r dar kaip! Kągi kita veiksi kad JAUTI TIEK ENERGIJOS! Tada ginčo per maža Nori šūkauti siausti, viską versti aukštyn kojom. O, kad mama žinotų, kaip būna pas drauges? Laksto visi pagalvėliai, išjuda iš vietos kėdės, baldai. Žmonės pasipiktintų pamatę. Sakytų susimetę į namus indėnai Klege sys ir šūkavimas kilnoja lubas, sprogdina sienas! Mama to nemato nes namie taip ne daroma. Čia viska labai rimta, ramu.

TOKS MANO MŽIUS

Namie praeina noras siausti. Nėra su kuo! Praeina ir nuotaikos ENERGIJA ISS EMIA STAIGA, nežinia kodėl. Krinti lyg į begugnę ir esi «niekam tikusi» kaip sako mama. Nebūtinai namie Uzei na bejėgiškumas klasej bėžnyčioj pas rauges. Kartą tėtis išvedė per pamaldas — jieskojo vandens kad atsigauchiau. Kitą kartą pasiprašiau iš klasės Mokytoja pastebėjo kad išbalau kaip drobė Liepė eiti namo — atleido

nuo pamokų. Keista! Juk taip aaksči u nebūdavo. Tėtis ne kartą primena mamai: «vesk ją pas gydytoją!» Bet mama ramina:

— «Čia ne liga, tik staigus nuovargis» Girdi, toks mano amžius. Taip ir jai būdavo panašiais metais

Mama tokiais atvejais pasidaro jautri — tik žiūri į mane tik rūpinasi, dažnai klausia, ar jau geriau Tėtis vaikšto ant pirštų galų. Girdžiu klausinėja mamą, kaip aš jau čiuosi Geriau kad nesirūpinčiau, paliktų ramybėje. Aš pati žinau, kad tai praeis.

Kartą ilgiau nepraėjo. Gulėjau lovoje visą dieną. Vakare mama kaibėjo su tėčiu pas lapščiom Kaiką išgirdau: «Gal bus ramesnė turėsi su kuo žaisti!»

Po poros dienų parvežė maža žvalų šuniuką ir paleido mano kambarį. Jis šliuipinėjo ir viską uostinėjo. Žioplasis sutvėrimas! Ar jis turės mane užimti?

Stasys Yla
Modernioji Mergaitė

MŪSŲ KALBOS LOBIAI

Nepaprastai turtinga mūsų kalba yra veiksmažodžiais. Vien tik ėjimui nusakyti turim jų virš 100. Štai čia ke-

letas įdomesnių:

Dūlinti, kiūtinti, kiūrinti, kraminti, krapinti, kretenti, krūpstinti. Visa tai reikia pamąžu, lėtai eiti.

Dažniausiai vartojami žodžiai dūlinti ir kiūtinti. Petras nuliūdęs dūlina į savo pirkele. Kelios moterėlės kiūtina vieškeliu.

Kiūrinti, kraminti, krapinti, kretenti, krūpstinti — tai šne kamiosios kalbos žodžiai kai einame netvirtu žingsniu, ypač «pie seną žmogų. Pav: Kas ten kiūrina per lauką, gal būtų ateina, vos krapina sesrelis. Kretena susikūprinęs žmogus.

SUNKU SUPRASTI

Visi žinome: S. Paulyje ir kitose Brazilijos lietuvių kolonijose neturim veiklių lietuviškų jaunimo organizacijų. Skautai seniai išmirė. Ateitininkai — ar snaudžia, ar merdi Kitų — nėra. Net sporto klubų nėra Liet. jaunimo šokiuose irgi maža Choruse nėra nė 40!

Tuo tarpu lietuviškas jaunimas kituose kraštuose, kaip Australijoje Vokietijoje Kanadoje, Š. Amerikoje labai yra judrus, organizuotas.

Kas galėtų paaiškinti, kodėl mūsų jaunimas toks apsnūdęs, nerangus, nejudrus? Kodėl jis nemėgsta organizacinio susibūrimo? Kodėl?

LIETUVIŠKASIS JAUNIMAS KANADOJE

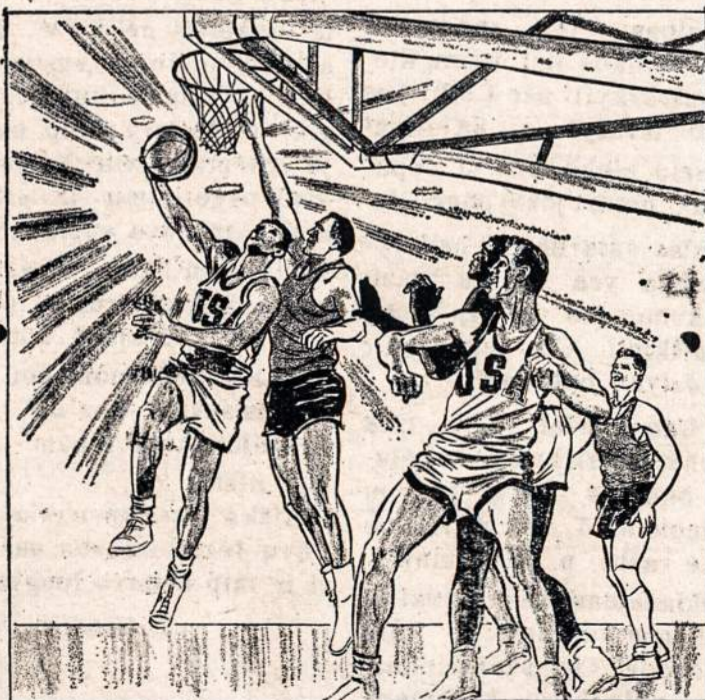
Kanados lietuviškasis jaunimas labai vėžiasi į aukštųjų mokslus ir jų tėvai nesi gaili nė darbo nė pinigų, nes supranta jog tik su geru aukštuoju mokslu bus galima gauti gerų darbų. «Nepr. Lietuva» praneša, jog Kanados valdžia ir pramonė atidarė duris buv. dipukams. Iš pradžių manė kad neužteks darbų. Bet kai pamatė liet. darbštumą, tai tos baimės dingo.

Šiandien Toronte esą 300 gydytojų, apie 100 inžinierių, apie 10 mokytojų, apie 100 braižytojų, dešimtis gailėstingų seserų, šimtai įvairiose raštinėse, arti 50 Ontarijo provincijos ir federalinės valdžios įstaigose, nemažas skaičius dirba laboratorijose vedėjais, laborantais ir pagelbininkais.

Kita dalis akademikų dirba prie mokslinių tyrinėjimų. Yra un tų profesorių, gimnazijų ir pradžios mokytojų. Nemažas skaičius vėžiasi nuosavybių pirkimo ir pardavimo bizniais. Turima lietuvių prekybininkų pramoninių, statybininkų šimtai gyvena iš visokiausių šiznių, vasarnamių, namų ūmo mavimo, motelių ir kt.

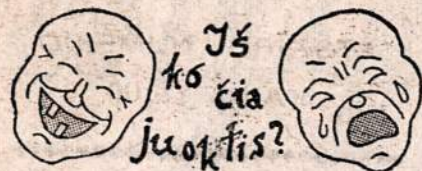
Mokslas ir sąžiningas darbas tumas atidaro duris į lengvesnį, geriau apmokamą darbą.

Būty įdomu patirti, kiek S. Paulyje jaunosios kartos lietuvių baigė aukštųjų mokslus ir kas, kur, kokį darbą dirba.

NO MUNDO DOS ESPORTES

BOLA AO CESTO OLÍMPICO — O quadro dos Estados Unidos de bola ao cesto olímpico continua invicto desde 1936 quando esse esporte começou a figurar nos acontecimentos olímpicos. Essa equipe de ases obteve para os Estados Unidos 47 vitórias consecutivas de jogos olímpicos, derrotando o time soviético por 73 a 59 nas Olimpíadas de Tóquio de 1964 (usis)

Viena didelė įstaiga ieško valdininkų. Vienas žmogus ten atėjęs laiko tikrinamuosius egzaminus, kur jo klausinėjama apie ekonomiką, sąskaitybą ir visą eilę kitokių mokslų. Jau beveik pasirašant kontraktą, direktorius su laiko naujo valdininko ranką ir paklausia:

— Paskutinis klausimėlis: Ar jūs esate vedęs?

— Ne, dar ne, dar esu nevedęs.

— Kaip gaila, bet Tamsta mums netinkamas. Čia mes ieškome tokių, kurie jau yra įpratinti greit paklusti.

Viena senoka ponė grįžta namo ir pasakoja savo tar naitėi

— Tik pagalvok, šiandien tramvajus buvo taip žmonių

prikimštas, kad net vaikai važiuo stati.

Teisėjas skaito pasmerktajam sprendimą:

— Kaltinamasis už pakartotinas vagystes pasmerkiamas dviems metams kalėjimo. Kaltinamasis turi ką dar prie to pridurti?

— Pridurti nieko, aš, pone teisėjau, bevėlyčiau ką nors nuimti.

Vieną dieną prancūzų filozofas Sartre vieno žurnalisto buvo užklaustas:

— Sakykite kodėl jus taip nekenčiate vokiečių? Gyvenote Vokietijoje?

— Aš ne, atsakė Sartre, bet vokiečiai pas mus gyveno du kart.

Gastonas grįžta iš Prancūzijos Muntinėje tikrinant daiktus pas jį randamas buteliukas Muntininkas teiraujasi, kas tai yra

ISIDĖMĖTINI ADRESAI

LIETUVIŲ KONSULATAI:

RIO DE JANEIRO: Dr. Frikas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708 veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val.

S. PAULO: p. Aleksandras Polišaitis, Rua Dom José de Barros, 168, sala 53, Tel. 32 0960, Veikia kasdien po piet.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

— Tai vanduo iš Liurdo, ramiai atsako Gastonas. Tačiau muitininkas nelabai tiki Atkemša bonkutę ir pauostę sako:

— Bet čia grynas alkoholis. — Švenčiausioji Liurdo Panele, — puola ant kelių Gastonas, — štai kitas stebuklas.

Kino teatre rodoma filma su aužudymais Įtemptu metu senyvas vyriskis pradėjo gra baliotis žemėje, trukdydamas kaimynei žiūrėti

— Ką pamatei? — klausė ji. — Saldainį — atsakė jis — Dėl saldainio tokį triukšmą keli?

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA ZELINA: Rua Inacio ir Av. Zelina, Mons. Pío Ragažinas kas. Tel. 63-5975.

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel. (re-cados) 93-2341.

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles. 606, Tel. 8 6423.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKŲ S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18.30 val.

MOOCA, Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniams Šv. Juozapo mokykloje — antradieniais ir ketvirtadieniais 11.30 val. Gimnazijos mokiniams São Miguel gimnazijoje — ketvirtadieniais 12.15 val

JŪSŲ PAGALBA REIKALINGA BAIGTI IRENGTI MOKOS KIEMĄ, IR MAŽA AU KA BUS DĖKINGAI PRIIMA MA

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Mooça r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8.00 ir 9.30 val. Darbo dienomis 7 r 7.30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios

Špažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias.

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val Casa Verde 17.15 val.

Antrą:

Jačana klierikų kopl. 8.15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18.00 val.

Trečią

Agua Rasa 8.30 val. Moinho Velho 11 val. Lapa 16 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8.30 val., Vila Bonilha 10 val. V. Prudente 18 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20.15 iki 20.50 val. Sekmadieniais 10.30 iki 11 val 19, 25; 31 ir 196 metrų bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALURGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ESTAMPADAS E FERRAMENTAS.

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencija: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31-2548
Raštinė: R. 15 de Novembro, 244 4.0 - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45 Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 356

TEL. 63-3285 — VILA ALPINA

Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.

Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

“SOFIJA”

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota Departamento do Ensino Profissional

Pamokos vyksta akarais

— Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę — Rua da Graça, 38 — casa 6 Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Ceslovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.

Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriskų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui atleikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

ITMAOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra labai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

RUA LITUANIA 67 — MOOCA — SÃO PAULO, 13

ŠI SEKMADIENI, SPALIO 10 D. JAUNIMO METŲ ATIDARYMO MIŠIOS 9:30 VALANDA TĒVŲ JĒZUITŲ KOPLYČIOJE (rua Lituania, 67, Mooca)
PO MIŠIŲ JAUNIMO ASITARIMAS, KAIP ORGANIZUOSIM SAVO METUS, GAL IR JAUNIMO KONGRESĄ

V. Zelina Mooca

„Žilvičio“ vadovybė pasirūpino, kad žilviti čiai turėtų lietuviškas pamokas. Buvo kreiptasi į p. mokyto. Antaniną Gudavičiенę, kuri jau eilę metų yra rūpestingai dirbusi buvusioje Lietuviškoje Mokykloje. Susitarta, kad, pradėdant šią savaitę, ji dėstys lietuvių kalbą vyresniesiems žilviečiams.

ATS LYG NO UŽ «M. L.»

P Blaževičius 4 000 cr Po 3 000 cr : Kazys Auseka, L. Liudė Zocato, M. Eikimavičius, St Jodinis, P. Pumputis, Pr. Griškonis.

Imigranto — išėivio dienos minėjimas bus 28 d. lapkričio. Minėjimą ruošia tautų šėsančių anapus geležinės uždangos atstovai. Programoj numatyta S. Paulo katedroj iškilmingos pamaldos 8 d. lapkričio. Gruodžio mėn, 1 d. konferencija Biblioteca Municipal patalpose. Gruodžio 4 d. Teatro Municipal įvairių tautų meninė programa. Pasitarimuose dalyvauja ir lietuvių atstovai.

Jakučių šeima praneša, kad 8 d. spalio sueina dveji metai nuo Felikso Jakučio mirties. Tą dieną, šį penktadienį, 7 val. Vila Zelinoj bus šv. mišios velionies intencija, į kurias yra kviečiami giminės ir pažįstami.

Spalio mėn, 11 d. pirmadienį, sueina 20 metų nuo Angelinos Diršienės mirties. Šią dieną duktė Angelina užprašė šv. mišias savo motinėš intencija, kurios bus Vila Zelinoj 19,15 val. (vakare). Velionės giminės ir pažįstami yra kviečiami atvykti į šv. mišias.

Laiškai: W. Šimonytei, V. Vaikšnorienei, M. Kleizienei, P. Balčiūnienei, K. Navickienei, G. Marcinkevičiūtei, O. Šimonynei, A. Pranskevičiūnei, Ant. Sejūnui, J. Kirkilai, El. Šimonytei, P. Buzui, J. Gudavičiūtei, Ed. Zalandauskui, M. Karparui, P. Šarkai, A. Lazdauskui,

Jonas Širvydas Mookos lietuvių mokyklai padovanojo va. deniui gerti automatišką prietaisą.

Pirmajame Mookos lietuvių mokinių tėvų pasitarime dalyvavo 14 tėvų.

Notarta: 1. Mažiesiems vaikams neorganizuoti vasaros stovyklos, bet surinkti juos bent tris dienas per savaitę, popiečiais praleisti mokykloje, kieme, užimant juos įvairiais žaidimais ir kultūringais darbais 2. Surengti Kalėdų Eglutę pirmąjį sekmadienį po Brijų Karalių, kurioje galės dalyvauti ir kiti vaikai su savo tėvais. 3. Laiks nuo laiko rengti šeimyninius piknikus. Firmas toks būtų sausio pabaigoje. 4. Įvairiems mokyklos reikalams paremti įvestas 500 kruzeirų mokestis. Kas gali — duoda daugiau. Kas negali, užteks ir mažiau. 5. Koi kas nerinkti jokio ypatingo tėvų komiteto, bet visiems bendrai pagal išgales prisidėti padėti TT Jėzuitams ir mokytojams. Mokytojus ko kas turime tris: p. St Jurevičių vyresniesiems vaikams; plė Nijolę Pupienytę mažiesiems; P. Kidykas, S. J mokina dainuoti. Posėdis praėjo labai jaukiuje, šeimyninėje nuotaikoje.

MOOKOS kiemui sutvarkyti aukojo: J. Vitkevičius 5.000 cr., J. Matelionis 10.000 cr.

CASA VERDE

Praėjusį šeštadienį p. J. Matelionio namuose buvo vaišės visiems spaudos balius rengėjams ir darbininkams. Prie linksmos nuotaikos prisidėjo ir tai, kad šeimininkas tą dieną išlošė gražią sumą pinigų.

GIMĖ

Marijai ir Jonui Jasilioniams duktė, ir Janei bei Jonui Romualdai Klimavičiams pirmgimė dukrelė.

MIRĖ

Carmen Silvia de Sousa, Emilijos Skorubskaitės ir J. Pr de Sousa 16 metų duktė. Palaidota Camilopolio kapinė

KERMESSE NAUJA! SKIRTINGA! SENSACINÉ!

Kiekvieną spalio mėn. šeštadienį ir sekmadienį Vila Zelinos parapijos kieme Pelnas skiriamas užbaigti pradėtus parapijos darbus. Priduok jai svorio dalyvaudamas joje. Prisidėk aukodamas gerus daiktus, kokius norėtumei ir pats liamėti. Dalyvauk ir dirbk su savo šeima nors vieną dieną kokią nors kiosko atsakomingu vedėju. Būdas ir vieta kur galima įteikti dovanas: Būdas — Aukų lapai su parapijos antspauda ir parapijos komiteto kasininko parašu. Vieta — Jaunimo Namai. — Prieš ir po Mišių nurodytu adresu. — V. Zelinos klebonijoje. «Vėiką ką darysite darykite iš geros valios, kaip Viešpačiui ne žmonėms!» (Kol. 3/23) Organizuoja V. Zelinos Parapijos Komitetas.

se spalio 3 d

Ta pačią dieną luteronų kapinėse palaidotas Rodolfo Wolf. Elzbieta Skorubskaitės vyras

NORI SUSIRAŠINĖTI
JUOZAS — JOSĖ ŠIMUTIS
75 Manchester St.
Nashua, N. H. EUA

nori susirašinėti su Brazilijos lietuvaitėmis ir lietuviais. Jis norėtų sužinoti apie Brazilijos gyvenimą. Suinteresuoti malonėkit rašyti nurodytu adresu

«M. L.» skaitytojai Ona Sinevičėnė ir Alfredas Griškoniš atšventė savo gimtadienius praėjusį sekmadienį ir gausių metų!

URUGVAJUS LIETUVIŲ PADANGĖJE

Penki Urugvajaus liet. choro «AIDAS» nariai dalyvavo

Argentinos lietuvių choro 3 metų sukaktuvėse. Profesorė Teresė Drobniowski ir Vytautas Doleris «Aido» dirigentas, dalyvavo tos šventės programoje

Odontologijos studijas baigęs Alfredas Stanevičius dalyvavo odontologų kongrese Argentinoje.

Tautinių šokių ratelis «GIN TARAS» buvo aavykęs į Santo Antonio miestą pasirodyti konstitucijos deklaracijos šventės proga. Jo patiekti programa labai audringai patikusi urugvajiečiams. Publika audringai plojusė. «Gintaras» pakviestas ir į Paysandu miestą, autra didumu Urugvajuje. Reikia pripažinti, jog labiau siai Lietuvos yardą Urugvajuje išgarsino tas šokių būrelis kurs yra vienas iš geriausių tautinių meno grupių. Daug kartų jis pasirodė televizijoje.

DĖMESIO!

Buvusiems Mookos Dr. V. Kudirkos mokiniams ir mokytojams bei jų šėimoms rengiama pažinčių atnaujinimo ARBATĖLĖ sekmadienį, spalio 10 dieną 15 valandą tos pat mokyklos rūmuose, rua Lituania, 67, Mooca.

DALYVAUKITE

Pakvietimai gaunami Zelinoje «M. L.» spaustuvėje pas Vyrų Brolijos narius ir Vito bare. Mokoje pas Tėvus Jėzuitus

DĖMESIO, DĖMESIO!

Lietuvių šajunga Brazilijoje, talkinama visų São Paulo lietuvių kultūrinių ir parapijinių organizacijų š m, lapkričio (novembro mėnesio 13 dieną, šeštadienį, 8 valandą vakaro, seselių pranciškiėčių gimnazijos salėje, VILA ZELINOJE, rengia

GRANDIOZINIŲ VAKARŲ BALIŲ

kurio programoje dalyvavs Teatro Municipal solistai ir baletu artistai kartu su mūsų kolonijos dainininkais. Šokiams gros vienas iš geriausių São Paulo miesto orkestrų. Šio vakaro visas pelnas skiriamas prelato Kazimiero Miliausko gydymo išlaidoms padengti, todėl visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti

Rengėjai

JEIGU JUMS NAMO REIK PAS JUOZĄ EIK!

Lapa, Vila dos Remedios, Rua dos Bilheiros, 75 (Seniau buvo rua Antonio Airesa) Kalbėtis tik su Juozu, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 3 iki 6 val. p p.

ATSKIRO NUMERIO KAINA 75,00

VILA ANASTACIO jaunimo rengiamas vakaras įvyks lapkričio 6 dieną.

LEIDYKLOS «Muzika» Lenigrado skystas išleido M. K. Čiurlionio simfoninės poemos «Jūra» partitūrą. Tikimasi, kad partitūra galės pasiekti ir užsienio kraštus.

LENKIJOJE neseniai pasirodė V. Mykolaičio—Putino romano «Sukilėliai» vertimas, Partinis dienraštis «Tribuna Ludu» pažymėjo, kad lietuvių rašytojo veikalas esąs vienas geriausių verstinės literatūros veikalų Lenkijoje.

ŠIA VASARĄ Lietuvoje iš muzikos leidinių išleista dainynas «Revoliucijos dainos» ir «Komjaunuolių dainos». Iš rimtos muzikos pasirodė J. Juzeliūno «Styginių kvartetas» nr. 1. «Pirmųjų išleista po 5 000 ar 6 000 egz., Juzeliūno kūrinio tiražas — 600 egz.

(pabaiga iš 1 pusl.)

Lietuvos O greitai ir Lietuvos žemė buvo įvelta į to karo sukurį. Karo pasėkoje įvyko baisi mūsų tautos tragedija kartu su Lietuvos Nepriklausomybės visišku žlugimu. Lietuvos nelaimė skaudžiai pailietė ir visą Lietuvos išėiviją Nutrūko išėivių ryšiai su tėvyne Lietuva, su jų artimaisiais, giminėmis, draugais ir pažįstamais. Karui praėjus mūsų tėvynė Lietuva pateko į svetimųjų vergiją ir jos žemė dar ir po šiai dienai mindžioja okupantų batus.

Prisiminus tuos laikus, kada iš užsienio į tėvynę lietuvis išėivis galėjo laisvai, kada nerėjo, atvykti, laisvai lankyti savo gimines, atvirai kalbėti, niekieno nevaržomas reikšti savo nuomonę, darosi liūdna ir skaudu... Bet jokia vergija nėra amžina, todėl, reikia tikėti, kad anksčiau ar vėliau, ir mūsų tėvynės Lietuvos vergija baigsis. O kad tai greičiau įvyktų, visi lietuviai išėiviai turi dar su didesniu pasišėventimu, pasiaukojimu ir ryžtu dirbti Lietuvos ir lietuvių naudai ir garbei.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ, jo paties batų krautuvėje: Rua B de Itapetininga, 262, 4.0 and, sala 406, Tel. 35-8873